

༡༩། །སྒྲུབ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་ལེའུ་
ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་དབྱངས་
ཅན་པི་མང་ཞེས་བྱ་བ།

འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

责任编辑：看 召 加

封面设计：夏吾曲他

《诗词学明析》注释

嘉杨智华

甘肃民族出版社出版

（兰州第一新村123号）

青海省新华书店发行

西宁民族印刷厂印刷

开本：850×1168毫米 1/32 印张：6.875

1998年2月第2版

1998年2月第2次印刷

印数：1—3,000

ISBN7—5421—0573—6/H·32（民文）定价：9.00元

ཚེས་མཇུག་འགན་འཁུར་བ། མཁའ་འགྲོ་སྐུ་བཟ།
མཆོག་ཤོག་རི་མོ་འབྲི་གཤམ། ཤ་མོ་ཁྱི་ཐར།

ཕྱན་འབྲེལ་མང་གསལ་རྒྱ་ར་མཆོད་ཀྱི་མེའུ་ཐོག་མཐུས་
གཞིས་ཀྱི་ཆེན་འབྲེལ་དབྱར་མ་ཅན་གྱི་མང་ཁེས་ཀྱི་མ།

འཆམ་དབྱར་མཁུས་མ།

ཀན་ཅུ་མི་རིགས་དཔེ་ཆུན་པར་གྱིས་བཞུག།

མཆོ་ཆོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཅུ་དཔེ་ཁྲར་གྱིས་བཟུམས།

མི་མིང་མི་རིགས་པར་ཁྲར་གྱིས་དཔར།

1998ལོའི་ཟླ2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞུགས།

1998ལོའི་ཟླ2པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔར་གྲངས། 1—3, 000

ISBN7—5421—0573—8/H·32 (民文) དེབ་རེར་སྒྲོ་ར། 9.00

དབང་ས་ཅན་ཞལ་ལྷང་ཉི་མའི་འོད།
གསལ་བྱེད་འབྱུང་འགྲེལ་སྤང་བའི་མཛོད།
སྒྲར་ཡང་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་འདི།
ཀུན་གྱིས་སློབས་དང་དགོས་པ་ཆེ།

ཤར་གདོང་གིས་བྲིས།

- 1 གསལ་བཤད། (1)
- 2 མཚན་བཟླ་དུ། (6)
- 3 ལྷན་རྒྱ་གཞི་བཟླ་བཙུག་དང་ས་ལས་བྱས་ཤིགས་བཤད་པ།
..... (8)
- 4 ལྷན་ལས་བྱས་མིང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་བཙུག་བཤད་པ། (32)
- 5 ལྷན་མིང་གི་ལྷན་བཤད་པ། (72)
- 6 རྣམ་ལྷན་མིང་བཤད་པ། (ལྷན་རྒྱ་དཔར་ཟིན) (72)
- 7 ལྷན་བཤད་པ། (73)
- 8 ལྷན་ལས་བྱས་ལྷན་བཤད་པ། (74)
- 9 ལྷན་ལས་བྱས་དཀར་པོའི་བྱས་པར་གཞན་བཤད་པ། (146)
- 10 དབྱེད་ཤིགས་ངེས་པའི་བྱས་དཀར་བཤད་པ། (153)
- 11 གཤམ་ཆོག་གི་ལྷན་བཤད་པ། (169)
- 12 ལྷན་ལས་བཤད་པ། (189)
- 13 མཇུག་ཚུལ། (210)

གསལ་བཤད།

རྩོམ་གྱིས་སྤྱི་ཚེ་༡༩༧༥ལོར་སྟོན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་དོན་
 རྩོམ་སོ་སྤྱི་ཚེ་ག་འབྲེལ་དབྱེད་ཅན་པོ་མང་ཞེས་པ་གིས་ཉི་དཔར་སྟོན་བྱས་
 རེས་ རང་གི་མེས་པ་། བཤེས་གཞན་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཚན་
 ཤིས་། རང་གིས་མི་དག་གཞན་ལ་བར་སྤྱོད་འཆད་། །ཆོག་སྤྱོད་མི་ཆོན་
 སྟོན་དག་འདྲ་རྒྱར་འབྱིད་། །ཆོད་རིགས་མི་ཤེས་གཞུང་མང་འབྲེལ་བ་
 སྤྱེས་། །གཞུགས་བརྟན་འདི་དག་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་དབྱེད་། །ཅེས་
 གཞུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་འདྲའི་རིགས་ལ་གཞུངས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་
 ཅི་སྟོན་ཉེ་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་འཁྱིལ་ཏུ་བཅུད་པར་གནས་པའི་ཆོན་།
 མཚོ་སྟོན་སྟོབ་གསོ་སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ནང་གི་དགོས་ཤེས་འགས་ཏེ་དུས་མེད་
 ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་གིས་ཉི་དཔར་རྒྱ་བྱུང་ན། སྟོན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་
 སྤྱང་མཛད་ནི་སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོ་དག་ནའང་སྟོབ་དེབ་ཀྱིད་བཞིན་ཡོད་པས་ཕན་
 ཐོགས་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་། ཟུང་པར་ཏུ་རྩོད་པོ་བདེ་ཆེན་
 ཆོས་འཁོར་མིང་གི་རྒྱད་པ་བྱ་ཆོད་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བར་མཛོད་མིང་གི་.....
 དཔྱད་ཞུན་དཔེ་འདུན་ཡར་འཕེལ་དང་། ཆོ་ཁྱལ་མར་བ་མིང་གི་དཔྱད་
 ཞུན་དཔར་རྒྱག་དང་དགོ་འདུན་དར་རྒྱས་། །ཁ་མང་སྤོ་བཟང་སྟོན་པ་
 བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁ་མངས་ནས་ཆ་ཆོད་ཏུ་བྱས་ན་.....

བན་ཐོགས་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཤད་ནའང་། བན་གྱི་སྒོ་ལ་སྒྲིགས་ཏུས་
 འདྲིས་གནས་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་དབང་དག་གི་གཞུང་ཡང་ཡིན་
 སྒོ་རྒྱུད་བའི་རྒྱུད་ཚུལ་ཡོད་ན། བདག་ལྟ་བུ་སྒོངས་པའི་དྲ་རྒྱར་རྒྱུད་པ་ཞིག་
 གིས་གཞན་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པ་ནི་སྒོས་མ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཆོའི་
 རེ་བ་ཅུ་སྟོན་བ་དང་རང་ཡང་སྟན་དག་གི་བཟུང་བཅས་འདྲིས་ཐོགས་པའི་
 སྟངས་ཏུ་འཁྱི་བའི་ཁྱལ་བྱས་པ་ཡིན།

འཁྱི་ཏུས་ཀྱང་༡༩༥༢ལོའི་དབྱར་ཏུས་དགེ་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གྱུར་.....
 དབྱར་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཐེངས་ཉེ་སྟན་འབྲེལ་འདིའི་དཔེ་ཁྲིད་.....
 གནང་སྐབས། བན་གྱི་སྒོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་ཡེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒོ་
 སྒོས་མཆོག་གི་ཞབས་ཁྱུ་བྱས་ཏེ་པེ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་མོ་བྱང་ནང་ཏུ་.....
 གནང་དཔེ་འཛེལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་མོང་བའི་སྐབས་དང་འབྲིགས་པས། ཁོ་མ་
 སྐབས་ལ་བཟུན་ཏེ་སྟན་འབྲེལ་འདིའི་ནང་གི་རྒྱུར་དཔེ་དང་རྒྱུར་གཞུགས་.....
 སོགས་རྒྱུར་བའི་སྟེར་དང་། བཟུ་བ་བཟུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ནམས། ཉེར་
 བཞི་བ་རྒྱུར་རྒྱན་ནམས། དབྱངས་དང་སྒྲེ་གནས་གསལ་བྱེད་པེས་པའི་བྱ་
 དཀའ་བ། གཤམ་ཆེག་གི་རྒྱན་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་ཁྲིད་ལྷན་པར་མ་ཟད། དེ་
 དག་ལ་ཆེག་འབྲེལ་ཞིག་གྱུར་གྱིས་ཏེ་སྟན་ལམ་ཏུ་སྤལ་ཏེ་ཞུ་དག་གནང་ཏུ་.....
 བཟུག་པ་སོར་བཞག་བྱས། ད་ཅུང་༡༩༥༥ལོའི་དབྱར་ཏུས་ཀན་ཆོའི་
 གཅོས་ནས་སྟན་འབྲེལ་འདིའི་ཁྲིད་གནང་སྐབས་རང་ལའང་ཆ་ཆང་ཉན་.....
 པའི་སྐལ་བ་ལྟན་པར་མ་ཟད། དཀའ་གནས་དག་ཁྱི་བ་བྱེད་པའི་གྲོ་སྐབས་
 གྱུར་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཀན་ཆོའི་དོན་གྱུ་ཆོང་ཁང་གིས་ཐེངས་དེའི་
 དཔེ་ཁྲིད་སྒྲ་སབ་ཉེ་ཁྱུ་ཁ་སྟེར་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལས། རང་གིས་གྱུར་

གཅིག་ཁྱུས་ཏི་ཉན་ནས་ཁོང་གི་གསུང་གཞིར་བྱས། མཐོན་གྱིས་བྱང་སྟན་
འབྲེལ་འདི་མེད་ས་མང་པོར་གཞན་ལ་བྲིད་བྲེལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་ཅི་
མོན་གྱིས་བྱར་བརྒྱན་ཏི་མིས་པ་ཡིན།

ད་ཅུང་དག་འདུན་ཡར་འཕེལ་སྐྱེས་དཔྱད་ལྡན་དག་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་...
པའི་སྐད་ཏུ། བདག་གིས་ཁོ་ཚོར་སྟན་དག་གི་བཅུན་བཅོས་འདི་འབྲིད་
སྐབས་སྒྲུབ་ཁོ་ཚོས་དཔེར་བརྗོད་ཆ་ཆར་བཞག་པ་ལས་རེ་བྱུང་བཞོད་པ་ཉི།
དཔེར་ན། དཔྱད་ལྡན་དག་འདུན་ཡར་འཕེལ་གྱིས། ཤར་བའི་རྒྱ་ཆེ་
པའི་དཔེ་ལ། བསྐྱེད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ལ། །ཞབས་
ལོན་ཟླ་ཆོས་འཁོད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ། །འཇམ་མགོན་ཟླ་མའི་མཁས་
བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི། །ཟླ་མེད་ནམ་ཐར་གུན་ལས་བྱུང་བྱུང་འཕགས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཕྱག་གིས། གསལ་བྱེད་གཅིག་བྱུངས་པར།
འདུན་དང་དང་དང་སྟོན་ལྡན་དག །ད་གདོད་འདུལ་དོན་འདོམས་དོན་
ཏུ། །བྱལ་བྱལ་འདྲིན་དེའི་མཉུན་བྱུང་ཏུ། །བྱང་བྱང་བྱང་དེ་འདོད་
དོན་གདས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དག་འདུན་དར་རྒྱས་གྱིས། གཤ་
ཆོག་གི་བཅུ་བཞི་བ་གཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་གཤ་ཆོག་ལ། སྐལ་བྱུང་ཡོན་ཏན་
མཆོག་མངའ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། །གསུངས་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གུན་
ལ། །གང་དག་ཉིན་མཆོན་དབྱེར་མེད་འབད་བཅོན་གྱིས། །སྐྱུངས་
པས་ལེགས་བཤད་སྒྲ་བའི་དབང་པོར་བྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁ་
མང་སྒོ་བཟང་སྒྲིབ་པས། ཤར་བའི་གཏམ་ལ་སྐྱུར་བ། བྱམས་བཅེའི་
དབྱིལ་འཁོར་སྐྱེས་པའི་རྗེ་བཅུན་མའི། །འཕྲིན་ལས་རྟ་ལྡང་ལྡང་བས་
རིག་ཅམ་གྱིས། །འཁོར་འདས་བྱག་རྒྱའི་རྒྱ་གཏེར་སྟོན་བྱེད་ན། །

འཇིགས་བརྒྱད་མེལ་པའི་གཏམ་ལ་མཆར་བུ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེ་བྱུང་
ཡང་རང་ཞེས་པའི་དཔེ་བརྒྱད་ནང་བུ་བཞུད་ཡོད་པ་ཡིན།

ཐུར་ན། བྱ་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས། ཉན་བཤད་བརྒྱན་པ་
འཛིན་ཅིས་གཞུངས་པ་ཡང་། །དེས་འབྱུང་ནམ་དག་ཁྱིམ་ལ་བཞིན་
བཅས་ནས། །ཉན་པོ་གཞུར་གནས་དོན་གཉེར་སྒོ་ལྡན་ལ། །མཁས་
པས་ཕྱེ་ཚོད་འཆད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །ཆེ་འདིའི་གཤམ་ཉིད་འདོད་
པས་འཁོར་བརྩམས་ཏེ། །མ་དད་མི་འདོད་བཞིན་བྱ་ཆོས་འཆད་ཅིང་། །
ལག་ལེན་མི་བྱུང་ཆགས་སྤང་སྦྱི་བའི་རྒྱ། །འཆད་ཉན་འདི་ཡང་འཁོར་བའི་
ཞགས་པ་ཡིན། །ཚོད་པས་བརྒྱན་པ་འཛིན་ཅིས་བཤད་པ་ཡང་། །རང་
གཞན་གྱུ་བ་མཐའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ཤེས་ནས། །མ་རྣམ་ཡང་དག་ལམ་
ལ་གཞུག་པའི་ཐུར། །ལྟ་རན་རིགས་པས་སྒྲག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །
རང་ཉིད་གཤམ་འདོད་པ་རྣམ་དམའ་དབབ་འདོད། །གཡོ་སྦྱེའི་ཚོད་པ་
ཆོག་རྒྱུ་བ་རན་མེམས་ཅན། །དག་འབྲལ་ལྷ་ཆོགས་སྒྲ་ཞིང་གཞན་རྒྱད་
ཁྲིག །དེ་རྒྱའི་ཚོད་པ་འདི་ཡང་དཔུལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་མཁས་པའི་བྱ་བ་
འཆད་ཚོད་ཚམ་གསུམ་ལས་འཆད་ཚོད་གཉིས་ལ་ཀུན་སྒྲིང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
ན་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་བརྒྱན་པ་འདིས་ནི།
ཚམ་པའི་བྱ་བ་འང་རྗེས་སྤྱད་པོག་རྒྱུ་བས། །རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲིག་བྱ་མ་
བྱུར་བ་ཡིན་ཅེ་ན། །རང་གི་ཚམ་པའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་གཞུགས་བརྒྱན་དེ་དམ་
པའི་གཞུང་གི་ཐེ་ཡོང་གི་ནང་ལ་ཤར་བུ་བརྩམས་ཏེ་བརྟགས་ན། །ཆོས་བརྒྱད་
ཀྱི་ཁྲི་མས་གཏན་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་དང་།

ཡང་ཁོང་གིས། ཐུང་ན་ཁོང་ཁོ་བརྒྱད་ན་བྱིགས་པ་སྦྱེ། །མཐོ་ལ་

བཤམ་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་སེམས་ཅན། | དམང་ལ་ང་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་འེ
 སེམས་འཆང་བ། | བྱིས་པ་འི་སྤྱི་པོ་འདི་ཡང་བདག་གིས་ནི། | ད་ལྟ་
 འདུལ་བར་མི་རྩལ་རང་རྒྱུད་རྒྱལ། | ཞེས་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ལྟ་
 བྱ་མཁས་བཅུན་བཟང་གཞུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་བ་སྟེས་
 པས་ཀྱང་སྟིགས་རྩལ་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་རྒྱལ་བ་དཀའ་བ་འི་རྒྱལ་གཞུངས་པ་
 ཡིན་ན། བདག་འདྲ་རྒྱལ་གཞུམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱལ་ར་ར་བར་བྱར་ཏེ་འཁོར་བ་འི་
 འདམ་ཐུབ་གྱི་ཁྲོད་ན་རྩལ་བཟུལ་གཞུམ་གྱིས་ཅི་དགར་མནར་བ་ཞིག་གིས་
 གཞན་ལ་ཕན་པ་འི་སྤྲད་རྒྱུ་འདི་འདྲ་བྱིས་ཞེས་ཟེར་ན་བཞད་གད་གྱི་གནས་
 ལས་གཞན་རྒྱ་ཅི། ཡིན་ནའང་རང་གི་སྤྱི་བ་བྱ་དེ་དག་གི་དོ་མ་སྒྲག་པ་ཅམ་
 དང་། རང་ཡང་སྟོན་དག་གི་བཟུན་བཅོས་བྱུང་བར་རྒྱུ་འཕགས་པ་
 འདིར་གོམས་པ་འི་སྤྲད་རྒྱུ་འགྲེལ་བ་འི་ངལ་བ་བཟུན་པ་འདི་ལ་ཁོངས་པ་ཅི་
 མཆིས་གཟུར་གནས་དཔྱུད་ལྡན་ནམས་བྱིས་དག་སེལ་མཛད་པ་འི་རེ་བ་
 ལྟོལ། |

རབ་བྱུང་བཅུ་བརྒྱན་པ་འི་བཟང་བྱ་བཅུ་གཅིག་པ་མེ་མོ་སྤྲང་གི་ནག་
 རྒྱའི་ཆོས་གཅིག་ལ་མགོ་བཅུགས་ཏེ་ཉིན་རེར་མ་ཆག་པ་འི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུང་བྱུང་
 རེ་བྱིས་ནས། རྒྱ་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཞི་ཉིན་རྒྱ་རྒྱགས་པར་བྱིས་པ་དག། ||

མཚན་བརྗོད།

༡། །རྗེ་འཆང་དངོས་རིག་པའི་འདྲ་འཛིན་ཞབས། །
ཀུལ་ཀུན་མཁུན་རབ་གཅིག་བསྟུས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །
ཀུལ་ཀུན་ཡུམ་མཚོག་ལྷན་ཏུ་རེ་གསུམ། །
དབྱེར་མེད་ཏུས་ཀུན་སྦྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བརྟེན། །
འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དམ་ཚུས་བརྗོད་འདུག། །
ཆེས་ཆེར་བཞུད་པར་མཇད་འཕྲིན་ཉིན་བྱེད་ཀྱི། །
འོད་སྟོང་སྒྲ་ལ་འགྲན་ཟླ་མ་མཆིས་པའི། །
ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མ་དད་པའི་ཡུལ་དུ་ཆེ། །
མཚན་གྲང་ཉ་ཀུས་ཟླ་བའི་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །
ཐང་མར་བཟལ་བའི་ཀུ་ལྷན་འདབ་ཀུས་བཞིན། །
བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་མཇད་འཕྲིན་རབ་ཀུས་པའི། །
བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མཚོག་དེ་བསྟགས་པའི་ཡུལ། །
སྒྱིགས་མའི་ལོག་སྟབ་བཟོད་ལ་མི་འཇིགས་ཤིང་། །
དབྱངས་ཅན་དགའ་མ་མཁུན་པའི་ཁྱིམ་ཏུ་བསུས། །

དུད་ལྷན་དགའ་བའི་ལེགས་བཤད་བུད་ཅི་ཡིས། །

སྒྲོ་སྒྲོ་གསལ་མཛད་གང་དེ་སྒྲིང་ནས་བྲན། །

ལེགས་བཤད་ཟླ་མེད་ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་ཀྱི། །

ཆོག་དོན་འགྲེལ་ལ་སྒྲོབས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །

རང་སྒྲོ་གཞུང་འདིར་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད། །

འདི་འདྲའི་ལས་ལ་འགལ་བ་མ་མཆིས་སྟམ། ། ཞེས་ཆོགས་

བཅད་སྤང་ཐོའི་གངས་ཀྱིས་མཉུན་བསྟུང་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཀྱན་

མཁུན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། རྗེ་དཀོན་མཆོག་བཟུན་པའི་སྒྲོན་

མ། རེས་པ་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོ་སྡེ་ཟླ་བལ་

མཁས་དབང་གསུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཅུད་འདུས་པའི་སྟན་ངག་གི་བཟུན་

བཅོས་སྤུལ་བྱ་བྱུང་བ། སྟན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་དོན་མདོ་

ཅམ་འགྲེལ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

སྒྲུབ་ངག་གི་བསྒྲུབ་བཅས་དངོས་ལས་ལྷས་

སྐྱེས་བཤད་པ།

སྒྲུབ་ངག་གི་བསྒྲུབ་བཅས་དངོས་བཤད་པ་ལ། ལྷས་དང་། རྒྱུན་དང་།
རྒྱུན་ལེལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྒྲུབ། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རྒྲུབ་ངག་གི་ལྷས་ནི། ཚུལ་པ་ལས་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་
མིང་ཆོག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་ཆོག་གི་ཁྲིང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཆོགས་བཅད་བཤད་པ། རྒྱལ་པ་བཤད་པ།
སྐལ་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྒྲུབ་པ།
ཤྱལ་བ་སྐྱེས་སྐྱེས་བཤད་པ། སྐྱེས་ཆོན་པོའི་མཆོན་གྱིང་བཤད་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྲུབ་ངག་ཆོགས་བཅད་རྒྱང་བ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་
དབྱེ་ན་ཕྱེ་བ་རྒྱུར་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་ཡི་གེ་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ་དང་། ཕྱི་སྐྱོན་བཟང་བ་རྩ་
ཉི་གཉིས་ཡོད་ལ། རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་ ཤྱལ་བ། རིགས། མཛོད། འདུས་
པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ཕྱེ་བ་རྒྱུར་གྱི་རིག་པ་དེ་ཡང་རྒྲུབ་ངག་གི་སྐབས་
འདིར་རབ་ཏུ་གཅིས་གིང་མཁོ་བས། ཡིན་ཏེ་དང་རྩ་ཉི་ལྔ་སྐྱོན་པ་མཐའ་
དག་ནི། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། དམར་སེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་
བའི་ཉི་ལྔ་གཞུང་ནུམས་ལས་ཆོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤྱལ་བ་སྐྱེས་སྐྱེས་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཤྱལ་

བ་ནི། མོ་མོ་ག་ག་ཅིག་གིས་བརྒྱན་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་ལྟ་
 རྒྱལ་མ་པར་རྟོན་ཏུ་པ་དེ་ཡིན། ཞེས་པ་ཉི། དཔེར་ན། (རྟེ་ཡུར་
 མང་བ་རྟོན་པ་ལེ་རྟོན་མེ་ལེ་ད་པེ་བརྒྱན་ལས་) འདྲ་བ་རྟོན་ཅེ་ན་ཟླ་བ་ལེ་མེ་ལོང་
 ལོ་ས། །ཉིང་འཛིན་ལེར་གྱིས་ཡིས་འདྲ་ཆེད་ས་ལྟས་ལ། །རྟོན་འཡུར་
 ཡུར་མང་ཟླ་ལས་རག་གི་དཔྱིད། །འདྲོད་དཔྱར་འཛོ་བ་རྟོག་པ་ལེ་རྟོ་དེར་
 འཡུར། །ཅེས་པ་ལེ་དོན་ནི། འདྲ་བ་མ་རྟོན་དང་རྟོན་པ་ལེ་བསྐྱའི་ཅེ་ན་
 ཟླ་བ་ལེ་མེ་ལོང་ལོ་ས་ཉི་ཟླ་བ་ལེ་གདན་གྱི་དཔྱར་ལྟ་ཉིང་འཛིན་ལེར་གྱིས་ཡིས་.....
 པ་དང་འདྲ་བའི་ཆེད་ས་ལྟས་རྟོ་མོ་དཔྱངས་ཅན་ལ། རྟོན་ཞིང་འཡུར་ཁྱག་
 རྟོན་པ་ལེ་རྟོན་མང་གི་ཟླ་ལས་རག་གི་དཔྱིད་དེ་རག་གི་དེས་ཡུབ་འདྲོད་.....
 དཔྱར་འཛོ་བ་འཕ་རྟོས་པ་ལེ་རྟོག་པ་ལེ་རྟོ་དེར་མོ་ག་རྟོས་ཡུམ་པས་འཡུར་.....
 དོ། །ཞེས་ཅིགས་པ་ཅད་ག་ཅིག་གིས་དཔྱངས་ཅན་མང་བརྒྱན་པ་ཆེ་ཆེད་
 ཞིག་མཛད་ཡོད་དོ། །

ཡང་། (ཡུར་) རྟོན་འཡུར་རྟོན་མང་ཟླ་དང་རྟོན་པ་ལི། །ལེགས་
 བཤད་རྣམ་མོ་རྟོས་པར་རྟོ་བ་ལེ་གཉེན། །རག་ལ་རག་གི་དཔལ་རྟོར་
 དཔྱངས་རྟོན་མས། །ཕྱེབ་ལེགས་ཅིག་གི་འདྲོད་པ་འཛོ་བར་མཛད། །
 ཅེས་པ་ལེ་དོན་ནི། རྟོན་འཡུར་རྟོན་པ་ལེ་རྟོན་མང་གི་ཟླ་དང་རྟོན་ཅིག་ཏུ་
 རྟོར་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལེ་རྣམ་མོ་རྟོས་པར་རྟོ་བ་ལེ་གཉེན། རྟོས་
 རྟོན་གཏུལ་བྱ་དག་གི་རག་ལ་འཆད་ཆོད་ཆོས་པ་ལེ་རག་གི་དཔལ་རྟོར་བར་.....
 མཛད་པ་ལེ་རྟོ་མོ་དཔྱངས་རྟོན་མས། བདག་ལ་ཅིག་གི་ཕྱེབ་ལེགས་པ་ལེ་
 རྟོན་ཅིག་གི་འདྲོད་པ་ལེ་བཞིན་འཛོ་བར་མཛད་ཅིག ཅེས་ཅིགས་པ་ཅད་
 ག་ཅིག་གི་ནང་ཏུ་དེས་ཡུབ་ཏུ་བའི་བརྒྱན་དོན་ཆེད་པར་རྟོན་པ་རྟོ་ཡོ། །

(༨༨) རྒྱལ་ཀུན་འཕྱོད་ལས་མར་གད་ལྷན་མའི་ཁམས། | མཚན་
 དང་དཔེ་བྱད་བཏྲ་བས་མི་དོམས་པའི། | མངོས་ལྷག་ལྷ་མོའི་སྤྱར་བཏྲ་
 རྩེ་བཅུན་མས། | མཚོག་སྤྱན་དངོས་ལྷབ་བཏུད་ཅིའི་ཆར་མ་བས་ཤིག།
 ཅེས་པ་ལྷ་བུའོ། |

གཉིས་པ་རིགས་ནི། བཏུགས་བཟོད་ཀྱི་ལྷལ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཏུ་
 མ་ཡོད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེའི་ནང་ཏུ་དོན་རྩོགས་པ་མིན་པར། ཤོ་ལོ་ཀ་ཏུ་
 མས་དོན་དེ་རབ་ཏུ་སྒྲངས་ནས། བྱ་ཚོག་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བར་སྟོན་ཅུས་པ་དེ་རིགས་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན།

(ལྱང) དཀར་གསལ་རི་དྲགས་མཚན་མ་ཡི། | མངོས་ལྷག་སྟེམ་པ་འཕྲོག་
 བྱེད་པའི། | ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། | སློ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་ལྷགས་
 ལྷ་བཞིན། | ཡོན་པོར་བཏྲ་བའི་བྱར་མིག་གི། | འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་རིང་
 སྔ་ཡིས། | རྩ་ལྱང་ནོར་བུའི་མངོས་ལྷག་ཀུན། | དལ་གྱིས་འདྲེན་པའི་
 འཇམ་བུ་མཁན། | མཚུ་སྟོས་བེམ་པའི་དགའ་ཚལ་དབུས། | ཆེམས་
 འཕྲང་ཟླ་བའི་ལྷ་བྱ་ལས། | བཏུང་ཞིམ་བཅིལ་ཟེར་སྟོབ་པ་ཡི། | དབྱངས་
 ལྷན་མཚན་བས་དང་བ་འཕེལ། | ཞེས་པའི་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་
 གསལ་བའི་རི་དྲགས་མཚན་མ་ཡི་སྟེ་ཟླ་བའི་མངོས་ལྷག་གི་སྟེམ་པ་འཕྲོག་.....
 པར་བྱེད་པའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་སློ་ལྷན་ནམ་གྱི་ཡིད་....
 དབང་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ལྷ་བཞིན་དང་། ཡོན་པོར་རམ་འཁྱོག་པོར་
 བཏྲ་བའི་བྱར་མིག་གི་འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་རིང་སྔ་ཡིས་ནི། རྩ་ལྱང་ནོར་བུའི་
 མངོས་ལྷག་ཀུན་དལ་གྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དེ་འདྲེན་པའི་འཇམ་བུ་.....
 མཁན་ཞིག་དང་འདྲ། མཚུ་སྟོས་ཤིང་རྟོག་བེམ་པའི་དགའ་ཚལ་གྱི་དབུས་

ལྷ་ཆོས་ལ་འབྲང་ཟླ་བ་ལི་ལྷ་ལྷ་ཆོས་ལ་འབྲང་ཟླ་ཆོས་གསར་བ་ལས་ནི་.....
 བསྟར་ཞིམ་གྱི་བསེལ་ཟེར་སྒྲོ་བ་ལི་དབྱངས་ལྷན་ལྷ་མོ་མཐོང་བས་དང་བའི་.....
 དད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་དད་པ་འཕེལ་
 བའི་ཚུལ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་གྱི་.....
 ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། མཐར་དབྱངས་ལྷན་མཐོང་བས་དང་བ་འཕེལ་ཞེས་
 བྱ་ཆོག་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་དོ། །

(རང)པད་ཟླ་ལི་གདན་ལ་དོ་རྗེ་ལྷིལ་གྱུང་གིས། །བཞུགས་ཤིང་
 ལྷ་མོ་ལྷན་ལྷ་བཞིན་ཏུ་དཀར། །མཆན་དང་དཔེ་བྱད་མེ་ཉླ་རབ་
 རྒྱས་པས། །དབྱིད་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དག་གི་མཛེས་པ་ནི། །འགྲོག་ཅིང་
 རྫོང་བུ་ལི་དོ་ཤལ་གྱིས་སྤྲས་པས། །གནོད་སྤྱོད་དབང་པོ་ལི་མཛོད་ལ་འཁྱུ་བ་
 འདྲ། །ཐུབ་འཇམ་མདོག་ལེགས་པ་ཕྱུ་ལི་ཀའི་གོས། །མཛེས་པར་
 གསོལ་བས་དབང་པོ་ལི་གཞུ་རིས་ལ། །འབྲན་ཞིང་ཆེག་ཉམས་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བ་ཡིས། །འཆི་མེད་བྱ་མོ་དག་གི་སྒྲུལ་པ་འཕྲོག། རྒྱག་ཏུ་ལྷ་ལྷལ་
 མཛེས་པར་བསྟན་པ་དང་། །ནད་དང་སྤྱག་བསྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱོད་
 པའི། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོར་མཇལ་བས་དང་བ་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྷ་
 བུ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཛོད་ནི། གཙོད་མཆམས་ལྷ་ཆོགས་པའི་དོས་ནས་གྲོ་ལོ་
 ཀ་དང་། བྱ་ཆོག་མང་ཏུང་དེས་བཟུང་མེད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་ཏུ་མས་
 རྒྱག་པ་དེ་མཛོད་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། (གུང)དཀར་ཞིང་
 གསལ་ལ་དྲི་མ་མེད། །མཛེས་སྤྱག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སྤྱོད་གས། །
 ཟུར་མིག་ག་བྱར་ཐེགས་མ་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་ལེལ་བྱེད་ཅིང་། །